

**WETTELIJK STREEFCIJFER LEIDT NOG ONVOLDOENDE
TOT MEER VROUWEN AAN DE TOP**

“VERGROTEN VAN URGENTIE IS NODIG”

Sinds de invoering van een wettelijk streefcijfer stijgt het aandeel vrouwen in raden van bestuur en raden van commissarissen, maar niet met zevenmijlslaarzen. De top 200 grootste bedrijven boeken wel meer vooruitgang. Dat blijkt uit de Bedrijvenmonitor Topvrouwen 2016 getiteld 'Waiting on the world to change'.

“Het gaat nog lang niet snel genoeg”, aldus Hans de Boer, voorzitter van VNO-NCW.

FOTOGRAFIE: [WIEBE KIESTRA / HH](#)

Hans de Boer en Minister Bussemaker zetten zich in om meer vrouwen aan de top te krijgen.

BEDRIJVENMONITOR TOPVROUWEN

Samen met minister Bussemaker van OCW nam Hans de Boer onlangs de Bedrijvenmonitor Topvrouwen in ontvangst uit handen van Caroline Princen. Zij is voorzitter van de commissie Monitoring Talent naar de Top. Uit het rapport werd duidelijk dat het aantal bedrijven dat het streefcijfer van 30% vrouwen in rvb en rvc heeft gerealiseerd eind 2015 uitkwam op 15,1% (rvb) en 20,8% (rvc). Voor de invoering van het wettelijk streefcijfer was dat 9,3% voor de rvb en 14,7% voor de rvc. De Boer roemt de inspanningen van de kwartiermakers (Annemarie Jorritsma en Leo Houwen) en het bestuur van Stichting Topvrouwen.

De Bedrijvenmonitor is een groot, representatief onderzoek dat jaarlijks wordt uitgevoerd onder ruim 5000 grote vennootschappen in Nederland die vallen onder de Wet bestuur en toezicht. Daarnaast wordt de samenstelling van besturen van ruim 80 beursgenoteerde ondernemingen jaarlijks gevolgd door de Female Board Index. Beursgenoteerde bedrijven vormen echter slechts een klein percentage (1,5 procent) van het totaal aantal bedrijven dat aan de Wet bestuur en toezicht moet voldoen. Mede om die reden heeft de verantwoordelijke minister voor het emancipatiebeleid, Jet Bussemaker, aan de onafhankelijke commissie Monitoring Talent naar de top gevraagd om de effecten van het wettelijk streefcijfer 30 procent m/v jaarlijks te monitoren.

GROOTSTE BEDRIJVEN IN NEDERLAND

Het aantal vrouwen dat aan de top staat bij de 5000 grootste bedrijven in Nederland blijft nog altijd ver achter bij het gewenste niveau van 30 procent. In de raden van commissarissen bleek medio 2016 dat maar 13 procent van de zetels door vrouwen wordt bezet. In de besturen van ondernemingen was dat ruim 10 procent. Dit jaar is in de monitor voor het eerst een vergelijking gemaakt met de publieke sector. Organisaties in de publieke sector hebben veel meer vrouwen in de top dan het bedrijfsleven. Van de bestuurders in de publieke sector was in 2015 gemiddeld 27,9 procent vrouw, van de toezichthouders 33,4 procent. Ruim 25 procent van de organisaties in de publieke sector heeft een evenwichtige m/v-verdeling gerealiseerd in de raden van bestuur, bijna 60 procent in de raden van toezicht.

GEEN EXCUSES

"De beweging die wordt gemaakt is de goede", aldus De Boer. "Zeker in de top 200 bedrijven waar bijna een derde van de bedrijven al het wettelijk streefcijfer van 30 procent aantikt in de rvc's. Dat is meer dan een verdubbeling ten opzichte van 2012. Ook in de laag onder de top zitten steeds meer vrouwen. Bovendien zijn in de database van Stichting Topvrouwen inmiddels de gegevens van meer dan 1.000 hooggekwalificeerde vrouwen verzameld. Er zijn dus in mijn ogen geen excuses meer om niet verder door te pakken de komende jaren. Ik blijf iedereen die spiegel voorhouden en klim op elke zeepkist om dit geluid te laten horen." Ook minister Jet Bussemaker benadrukte dat beleid op dit punt nut heeft: "De cijfers zijn voor nu ietwat teleurstellend. Maar er is sprake van een kentering. Vergroten van de urgentie is wel nodig, want in dit tempo schiet het niet op."

QUOTUM

De commissie die kijkt in hoeverre het streefcijfer van het kabinet wordt gehaald, stelt voor om bedrijven extra tijd te geven om het doel te halen. Wanneer eind 2019 blijkt dat minder dan 20 procent van de raden van bestuur en commissarissen uit vrouwen bestaat, dan moet het kabinet sancties gaan opleggen aan bedrijven, zo beveelt de commissie aan.

Volgens De Boer is het een zwakgebod om bedrijven via een quotum te verplichten meer vrouwen in de top te krijgen. Hij krijgt bijval van minister Bussemaker. Die noemt een quotum een paardenmiddel, waarvan ze hoopte dat ze het nooit in hoeft te zetten. Wel spreekt de minister over een mogelijke boete voor bedrijven die niet aan het streefcijfer van 30 procent voldoen én onvoldoende uitleggen waarom

dat zo is. "De doorbraak van vrouwen in de top gaat te langzaam", aldus Bussemaker. "Bedrijven zijn nog steeds onder te verdelen in een kleine groep koplopers die diversiteit in de boardroom succesvol weten te realiseren en een grote achterhoede van bedrijven die niet in beweging komen. Daar maak ik mij zorgen over." Mannen en vrouwen zijn volgens haar anders en hebben verschillende kwaliteiten. "Het waarden van de verschillen en het benutten van de variatie levert organisaties kracht. Je hebt verschillende kwaliteiten en zienswijzen nodig voor weloverwogen besluitvorming. Het is jammer dat er nog steeds organisaties zijn die dit niet inzien; daarmee doen ze zichzelf te kort."

Het begint volgens haar met te durven kiezen voor anders. "Vervolgens helpt het om te werken met targets, zoals we ook met targets werken binnen onze business. En SMART afspraken maken om die targets te realiseren. Bij een kleine top maakt het toe- of uittreden van een vrouw in cijfers uitgedrukt een enorm verschil. Dus als alle bedrijven de helft van de vacatures voor een bestuur of toezichthoudende functie benutten om een vrouw te benoemen gaan we die 30% halen." De komende tijd zitten De Boer en Bussemaker niet stil. Samen gaan ze verder met het nog actiever benaderen van voorzitters van rvb's en rvc's.

Meer informatie: www.topvrouwen.nl

Bronnen: www.rijksoverheid.nl, *Bedrijvenmonitor Topvrouwen 'Waiting for the world to change', Topvrouwen.nl*

AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE MONITORING TALENT NAAR DE TOP

Op basis van het onderzoek heeft de commissie Monitoring aanbevelingen geformuleerd voor de politiek en het bedrijfsleven. De belangrijkste zijn:

- De impuls van minister Bussemaker en voorzitter De Boer van VNO-NCW intensiveren, uitbreiden naar meer bedrijven en ook meer aandacht vragen voor de groei van het aantal vrouwen in de rvb.
- De commissie heeft vorig jaar geadviseerd bedrijven meer tijd te geven om het streefcijfer van 30% te realiseren, mits een reële voortgang van 20% eind 2019 wordt bereikt. In het huidige tempo wordt deze doelstelling niet gehaald. De commissie beveelt daarom aan om de urgentie te verhogen en meer aandacht te genereren voor het onderwerp via meerdere en verschillende kanalen. De minister zou ook aandeelhouders, beleggers en afnemers kunnen vragen hun invloed aan te wenden. Daarnaast zou het helpen bedrijven ideeën aan te reiken die de kans op het benoemen van vrouwen verhogen.